

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 13.4.2021.
COM(2021) 174 final

2021/0093 (NLE)

Prijedlog

ODLUKE VIJEĆA

o stajalištu koje treba zauzeti u ime Europske unije na desetom zasjedanju Konferencije stranaka Stockholmske konvencije o postojanim organskim onečišćujućim tvarima u pogledu prijedloga izmjena Dodatka A

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST PRIJEDLOGA

• Razlozi i ciljevi prijedloga

Stockholmska konvencija o postojanim organskim onečišćujućim tvarima (Konvencija) stupila je na snagu 17. svibnja 2004. Odobrena je Odlukom Vijeća od 14. listopada 2004. o sklapanju Stockholmske konvencije o postojanim organskim onečišćujućim tvarima u ime Europske zajednice (2006/507/EZ¹) te je stupila na snagu za Europsku zajednicu 14. veljače 2005. Konvencijom se nastoje zaštititi ljudsko zdravlje i okoliš od postojanih organskih onečišćujućih tvari (POP). Konvencijom se osigurava okvir, na temelju načela predostrožnosti, za uklanjanje proizvodnje, uporabe, uvoza i izvoza postojanih organskih onečišćujućih tvari, sigurno rukovanje njima i njihovo odlaganje te uklanjanje ili smanjivanje ispuštanja određenih nenamjerno proizvedenih postojanih organskih onečišćujućih tvari.

Uredbom (EU) 2019/1021 Europskog parlamenta i Vijeća² u zakonodavstvu Unije provode se obveze utvrđene Konvencijom i Protokolom o postojanim organskim onečišćujućim tvarima uz Konvenciju iz 1979. o dalekosežnom prekograničnom onečišćenju zraka (Protokol), odobrenim Odlukom Vijeća 259/2004/EZ³.

Konferencija stranaka, osnovana u skladu s člankom 19. Konvencije, upravljačko je tijelo Stockholmske konvencije. U pravilu se sastaje svake dvije godine kako bi pratila provedbu Konvencije. Također preispituje kemikalije koje je na razmatranje dostavilo Povjerenstvo za razmatranje postojanih organskih onečišćujućih tvari (Povjerenstvo).

U skladu s člankom 8. stavkom 1. Konvencije, stranka je podnijela prijedlog Tajništvu za uvrštavanje perfluoroheksan sulfonske kiseline (PFHxS), njezinih soli i spojeva srodnih PFHxS-u u Dodatak A Konvenciji, koji je revidiralo Povjerenstvo u skladu s člankom 8. stavcima 3. i 4. Povjerenstvo je preporučilo Konferenciji stranaka uvrštavanje perfluoroheksan sulfonske kiseline (PFHxS), njezinih soli i spojeva srodnih PFHxS-u u Dodatak A bez posebnih izuzeća. Postupak donošenja izmjena dodataka uređen je člankom 22. Konvencije.

U skladu s člankom 23. Konvencije svaka stranka ima jedan glas. Međutim, regionalne organizacije gospodarske integracije poput EU-a imaju ostvariti pravo glasovanja brojem glasova jednakim broju njihovih država članica koje su stranke ove Konvencije.

Konferencija stranaka će na desetom redovnom zasjedanju razmotriti donošenje odluke o uvrštavanju perfluoroheksan sulfonske kiseline (PFHxS), njezinih soli i spojeva srodnih PFHxS-u u Dodatak A (uklanjanje), Dodatak B (ograničenje) i/ili u Dodatak C (nenamjerna proizvodnja) Konvenciji.

¹ Odluka Vijeća 2006/507/EZ od 14. listopada 2004. o sklapanju Stockholmske konvencije o postojanim organskim onečišćujućim tvarima u ime Europske zajednice (SL L 209, 31.7.2006., str. 1.).

² Uredba (EU) 2019/1021 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. lipnja 2019. o postojanim organskim onečišćujućim tvarima (SL L 169, 25.6.2019., str. 45.).

³ Odluka Vijeća 2004/259/EZ od 19. veljače 2004. o sklapanju, u ime Europske zajednice, Protokola o postojanim organskim onečišćujućim tvarima uz Konvenciju iz 1979. o dalekosežnom prekograničnom onečišćenju zraka (SL L 81, 19.3.2004., str. 35.).

Uvrštavanjem u dodatke A, B i/ili C te će kemikalije podlijegati mjerama usmjerenima na uklanjanje ili ograničenje njihove proizvodnje i uporabe, uključujući smanjenje ili uklanjanje nenamjerno proizvedenih postojećih organskih onečišćujućih tvari.

Predviđeni akt postat će obvezujući za stranke u skladu s člankom 22. stavkom 4. Konvencije, kojim je predviđeno sljedeće: „Predlaganje, usvajanje i stupanje na snagu izmjena i dopuna Dodatka A, B ili C podliježu istim postupcima kao i za predlaganje, usvajanje i stupanje na snagu daljnjih dodataka ovoj Konvenciji, izuzev što izmjena i dopuna Dodatka A, B ili C neće stupiti na snagu za svaku stranku koja je u skladu s člankom 25., stavak 4. dala izjavu glede izmjene i dopune tih dodataka, u kojem će slučaju svaka takva izmjena i dopuna stupiti na snagu za takvu stranku devedesetog dana od datuma deponiranja kod depozitara njezinih isprava o ratifikaciji, prihvatu, odobrenju ili pristupu toj izmjeni i dopuni.”

Perfluoroheksan sulfonska kiselina (PFHxS), njezine soli i spojevi srodni PFHxS-u ne upotrebljavaju se namjerno u Europskoj Uniji, ali te kemikalije mogu biti prisutne kao nečistoća u pjenama na bazi fluora za gašenje požara i perfluoroktan sulfonskoj kiselini (PFOS). U pogledu prisutnosti PFHxS-a u PFOS-u, trebalo bi napomenuti da je PFOS naveden u Dodatku B Stockholmskoj konvenciji i Prilogu I. Uredbi (EU) 2019/1021, kojim se zabranjuje uporaba PFOS-a u Uniji, uz iznimku jedne preostale uporabe, kao tvari za sprečavanje orošavanja obloga od tvrdog kroma do 2025. Ta uporaba PFOS-a već je postupno ukinuta u gotovo svim državama članicama.

Ovaj se prijedlog odnosi na odluku kojom se utvrđuje stajalište koje treba zauzeti u ime Unije u okviru Konferencije stranaka Stockholmske konvencije u vezi s predviđenim donošenjem odluke o izmjeni Dodatka A uvrštavanjem perfluoroheksan sulfonske kiseline (PFHxS), njezinih soli i spojeva srodnih PFHxS-u. Ako Konferencija stranaka Stockholmske konvencije odluči uvrstiti PFHxS u Dodatak A, od stranaka Konvencije zahtijevat će se poduzimanje potrebnih mjera za uklanjanje ili ograničenje uporabe PFHxS-a na svojem državnom području, u skladu s obvezama koje imaju na temelju Konvencije. Radi provedbe odluke u Uniji Komisija će predložiti delegirani akt o izmjeni Priloga I. Uredbi o postojećim organskim onečišćujućim tvarima radi uključivanja perfluoroheksan sulfonske kiseline (PFHxS), njezinih soli i spojeva srodnih PFHxS-u. Proizvodnja i uporaba tih tvari bit će zabranjene u Uniji.

- **Dosljednost s postojećim odredbama politike u tom području**

Prijedlog je u skladu te se njime dopunjuje provedba Uredbe (EU) 2019/1021, kojom se provodi Stockholmska konvencija u Uniji. Potpuno je u skladu s ciljem zaštite ljudskog zdravlja i okoliša od postojećih organskih onečišćujućih tvari.

- **Dosljednost u odnosu na druge politike Unije**

Prijedlog je u skladu s općim pristupom Uredbe (EZ) br. 1107/2009 i Uredbe (EU) br. 528/2012 u pogledu PBT tvari (postojećih, bioakumulativnih i otrovnih tvari) jer se u objema propisuju kriteriji kojima se u načelu ne dopuštaju stavljanje na tržište i uporaba aktivnih tvari koje su postojane, bioakumulativne i otrovne. U Zajedničkom dogovoru⁴ ispituje se odnos između Stockholmske konvencije, Uredbe (EU) 2019/1021 i Uredbe (EZ) br. 1907/2006 u pogledu ograničenja i zahtjeva za autorizaciju kako bi se osigurala usklađenost.

⁴

http://ec.europa.eu/growth/sectors/chemicals/reach/special-cases_en

2. PRAVNA OSNOVA, SUPSIDIJARNOST I PROPORCIONALNOST

• Pravna osnova

Postupovnoppravna osnova za predloženu Odluku Vijeća je članak 218. stavak 9. UFEU-a, koji je primjerena osnova za akt kojim se utvrđuje stajalište Europske unije u vezi s međunarodnim sporazumom, u ovom slučaju Stockholmskom konvencijom.

Materijalnopravna osnova utvrđena je člankom 192. stavkom 1. UFEU-a s obzirom na to da se mjerama dogovorenima u okviru Stockholmske konvencije prvenstveno teži ostvarivanju cilja povezanog s okolišem (tj. uklanjanju postojećih organskih onečišćujućih tvari).

Slijedom toga, pravna osnova predložene odluke trebao bi biti članak 192. stavak 1. u vezi s člankom 218. stavkom 9. UFEU-a.

• Supsidijarnost (za neisključivu nadležnost)

Postojane organske onečišćujuće tvari globalni su problem, a Stockholmska konvencija provodi se u Uniji Uredbom (EU) 2019/1021. Budući da je Unija stranka Konvencije, primjereno je da sudjeluje u donošenju odluka na Konferenciji stranaka.

• Proporcionalnost

Postojane organske onečišćujuće tvari globalni su problem, a Stockholmskom konvencijom nastoji se ukloniti proizvodnja i uporaba tih kemikalija. Povjerenstvo za razmatranje postojećih organskih onečišćujućih tvari preporučilo je uvrštavanje perfluoroheksan sulfonske kiseline (PFHxS), njezinih soli i spojeva srodnih PFHxS-u u Dodatak A jer je utvrđeno da ta kemikalija ispunjava kriterije u skladu s Dodatkom D Konvenciji. Stoga je proporcionalno podržati uvrštavanje te kemikalije u Dodatak A Konvenciji kako bi se osiguralo poduzimanje odgovarajućih mjera na globalnoj razini.

3. REZULTATI EX POST EVALUACIJA, SAVJETOVANJA S DIONICIMA I PROCJENA UČINKA

• Savjetovanja s dionicima

O prijedlogu se raspravljalo s državama članicama i drugim dionicima na 23. sastanku stručne skupine Komisije: nadležnih tijela za Uredbu (EU) 2019/1021. Osim toga, s dionicima se opsežno savještovalo tijekom procjene te kemikalije, koju je provelo Povjerenstvo za razmatranje postojećih organskih onečišćujućih tvari, te su razmotrene njihove primjedbe.

• Procjena učinka

Procjena učinka nije provedena, ali su provedene socioekonomska procjena i analiza alternativa u kontekstu dosjea za ograničenje iz Uredbe REACH za perfluoroheksan sulfonsku kiselinu (PFHxS), njezine soli i spojeve povezane s PFHxS-om⁵. Na temelju mišljenja ECHA-e zaključuje se da bi socioekonomske troškove predloženog ograničenja trebalo ograničiti i da je primjereno znatno ograničiti proizvodnju, stavljanje na tržište i uporabu PFHxS-a.

Povjerenstvo za razmatranje postojećih organskih onečišćujućih tvari zaključilo je da je ta kemikalija postojana organska onečišćujuća tvar i preporučilo uvrštavanje bez posebnog izuzeća. Ta se preporuka temelji na procjeni učinka mogućih mjera upravljanja uzimajući u obzir socioekonomske informacije.

⁵ <https://echa.europa.eu/registry-of-restriction-intentions/-/dislist/details/0b0236e1827f87da>

- **Primjerenost i pojednostavnjenje propisa**

Prijedlog ne utječe na komercijalnu djelatnost jer kemikalija nije u komercijalnoj uporabi u Uniji te se njime stoga ne izuzimaju mikropoduzeća i ne uključuje posebna pravila za MSP-ove. Prijedlogom se ne utječe na konkurentnost sektora EU-a ni na trgovinu jer se tom kemikalijom ne trguje između Unije i trećih zemalja.

4. UTJECAJ NA PRORAČUN

Prijedlog nema utjecaj na proračun.

5. DRUGI ELEMENTI

- **Planovi provedbe i mehanizmi praćenja, evaluacije i izvješćivanja**

Plan provedbe, praćenje, evaluacija i izvješćivanje ne smatraju se potrebnima.

- **Detaljno obrazloženje posebnih odredaba prijedloga**

Prijedlogom se daju ovlasti Komisiji da u ime Europske unije na Konferenciji stranaka Stockholmske konvencije podrži uvrštavanje perfluoroheksan sulfonske kiseline (PFHxS), njezinih soli i spojeva srodnih PFHxS-u u Dodatak A bez posebnih izuzeća.

Prijedlog

ODLUKE VIJEĆA

o stajalištu koje treba zauzeti u ime Europske unije na desetom zasjedanju Konferencije stranaka Stockholmske konvencije o postojanim organskim onečišćujućim tvarima u pogledu prijedloga izmjena Dodatka A

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 192. stavak 1. u vezi s člankom 218. stavkom 9.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

budući da:

- (1) Stockholmska konvencija o postojanim organskim onečišćujućim tvarima („Konvencija”) stupila je na snagu 17. svibnja 2004., a sklopljena je u ime Unije Odlukom Vijeća 2006/507/EZ¹.
- (2) Stockholmska konvencija u Uniji se provodi Uredbom (EU) br. 2019/1021 Europskog parlamenta i Vijeća².
- (3) U skladu s člankom 8. Konvencije Konferencija stranaka odlučuje hoće li uvrstiti kemikaliju u Dodatak A, B i/ili i navesti odnosne nadzorne mjere.
- (4) Očekuje se da će se na desetom zasjedanju Konferencije stranaka Stockholmske konvencije donijeti odluka o uvrštavanju dodatnih kemikalija u Dodatak A.
- (5) Budući da će odluka biti obvezujuća za Uniju, primjereno je utvrditi stajalište koje treba zauzeti u ime Unije u okviru Konferencije stranaka.
- (6) Kako bi se zdravlje ljudi i okoliš zaštitili od daljnjih ispuštanja perfluoroheksan sulfonske kiseline (PFHxS), njezinih soli i spojeva srodnih PFHxS-u, potrebno je smanjiti ili ukloniti proizvodnju i uporabu tih kemikalija na globalnoj razini te podržati njihovo uvrštavanje u Konvenciju,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Stajalište koje treba zauzeti u ime Europske unije na desetom zasjedanju Konferencije stranaka Stockholmske konvencije, u skladu s relevantnim preporukama Povjerenstva za razmatranje postojanih organskih onečišćujućih tvari, jest podržati uvrštavanje perfluoroheksan sulfonske kiseline (PFHxS), njezinih soli i spojeva srodnih PFHxS-u u Dodatak A bez posebnih izuzeća.

¹ Odluka Vijeća 2006/507/EZ od 14. listopada 2004. o sklapanju Stockholmske konvencije o postojanim organskim onečišćujućim tvarima u ime Europske zajednice (SL L 209, 31.7.2006., str. 1.).

² Uredba (EU) 2019/1021 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. lipnja 2019. o postojanim organskim onečišćujućim tvarima (SL L 169, 25.6.2019., str. 45.).

U kontekstu desetog zasjedanja Konferencije stranaka Stockholmske konvencije, predstavnici Unije mogu se uz savjetovanje s državama članicama dogovoriti o doradi tog stajališta, usklađivanjem na licu mjesta bez daljnje odluke Vijeća.

Članak 2.

Ova je Odluka upućena Komisiji.

Sastavljeno u Bruxellesu,

*Za Vijeće
Predsjednik*